

$$\frac{x(y+1)}{x+y+1} + \frac{(y+1)(z+2)}{y+z+3} + \frac{x(z+2)}{x+z+2} \leq \frac{2(x+y+z)+6}{4}$$

$$\frac{x(y+1)}{x+y+1} + \frac{(y+1)(z+2)}{y+z+3} + \frac{x(z+2)}{x+z+2} \leq \frac{2 \cdot 3 + 6}{4} = 3.$$

Η ισότητα αληθεύει όταν $x = y+1 = z+2$, οπότε από την σχέση $x+y+z=3$ προκύπτει ότι $x+x-1+x-2=3 \Leftrightarrow 3x=6 \Leftrightarrow x=2$ και $y=1, z=0$.

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Πρόβλημα 1

Να λύσετε την εξίσωση

$$x^2 + 2 = 3\sqrt{3x-2}.$$

Λύση (1^{ος} τρόπος)

Θα αναζητήσουμε λύσεις που ικανοποιούν την ανίσωση

$$3x-2 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq \frac{2}{3}.$$

Επειδή και τα δύο μέλη της εξίσωσης είναι θετικά, η δεδομένη εξίσωση είναι ισοδύναμη με την

$$(x^2 + 2)^2 = 9(3x-2) \Leftrightarrow x^4 + 4x^2 - 27x + 22 = 0. \quad (1)$$

Οι πιθανές ακέραιες λύσεις της (1) είναι οι : 1, -1, 2, -2, 11, -11, 22, -22.

Εύκολα διαπιστώνουμε ότι η ο ακέραιος 1 είναι ρίζα της εξίσωσης και μέσω του σχήματος Horner καταλήγουμε στην εξίσωση

$$(x-1)(x^3 + x^2 + 5x - 22) = 0.$$

Χρησιμοποιώντας και πάλι το σχήμα Horner για $x=2$, για το πολυώνυμο

$x^3 + x^2 + 5x - 22$ καταλήγουμε στην εξίσωση

$$(x-1)(x+2)(x^2 + 3x + 11) = 0$$

$$\Leftrightarrow x=1 \text{ ή } x=2 \text{ ή } x^2 + 3x + 11 = 0$$

$$\Leftrightarrow x=1 \text{ ή } x=2,$$

αφού το τριώνυμο $x^2 + 3x + 11 = 0$ έχει διακρίνουσα $\Delta = -35 < 0$.

2^{ος} τρόπος

Ομοίως πρέπει $x \geq \frac{2}{3}$. Χρησιμοποιούμε τον μετασχηματισμό

$$y = \sqrt{3x-2}, \text{ για } x \geq \frac{2}{3}.$$

Τότε λαμβάνουμε

$$y \geq 0 \text{ και } y^2 = 3x-2,$$

ενώ η δεδομένη εξίσωση γίνεται

$$x^2 + 2 = 3y.$$

Έτσι έχουμε το σύστημα

$$\begin{cases} x^2 = 3y-2 \\ y^2 = 3x-2 \end{cases} \text{ με } x \geq \frac{2}{3} \text{ και } y \geq 0.$$

Με αφαίρεση των δύο εξισώσεων κατά μέλη λαμβάνουμε

$$x^2 - y^2 = 3(y - x) \Leftrightarrow (x - y)(x + y + 3) = 0$$

$$\Leftrightarrow x - y = 0 \text{ ή } x + y + 3 = 0 \Leftrightarrow x = y \text{ ή } x + y = -3.$$

Η εξίσωση $x + y = -3$ είναι αδύνατη λόγω των περιορισμών $x \geq \frac{2}{3}$ και $y \geq 0$.

Για $x = y$ έχουμε την εξίσωση

$$x^2 = 3x - 2 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = 2.$$

Πρόβλημα 2

Σε ένα “τουρνουά” ποδοσφαίρου συμμετέχουν n ομάδες οι οποίες θα παίξουν όλες μεταξύ τους μία μόνο φορά. Για τη νίκη μιας ομάδας δίνονται 3 βαθμοί, για την ισοπαλία 2 βαθμοί και για την ήττα 1 βαθμός. Αν στο τέλος του “τουρνουά” ο συνολικός αριθμός των βαθμών που συγκέντρωσαν όλες οι ομάδες είναι 364, να βρεθεί ο αριθμός n των ομάδων που συμμετείχαν.

Λύση

Έστω ότι συμμετέχουν n ομάδες.

Η 1^η ομάδα παίζει με τις υπόλοιπες $n-1$ ομάδες, οπότε διεξάγονται $n-1$ αγώνες.

Η 2^η ομάδα παίζει με τις υπόλοιπες $n-2$ ομάδες, οπότε διεξάγονται $n-2$ αγώνες.

Η 3^η ομάδα παίζει με τις υπόλοιπες $n-3$ ομάδες, οπότε διεξάγονται $n-3$ αγώνες.

.....
 Η $(n-1)$ ^η ομάδα παίζει με την τελευταία 1 ομάδα, οπότε διεξάγεται 1 αγώνας.

Άρα ο συνολικός αριθμός των αγώνων είναι:

$$\Sigma = 1 + 2 + 3 + \dots + (n-1). \quad (1)$$

Αν γράψουμε τις ισότητες

$$\Sigma = 1 + 2 + \dots + (n-2) + (n-1)$$

$$\Sigma = (n-1) + (n-2) + \dots + 2 + 1$$

και τις προσθέσουμε κατά μέλη, τότε λαμβάνουμε

$$2\Sigma = (n-1)[(n-1)+1] = (n-1)n \Rightarrow \Sigma = \frac{(n-1)n}{2}.$$

Σε κάθε αγώνα ο συνολικός αριθμός των βαθμών που δίνονται στις δύο ομάδες που συμμετέχουν (ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα) είναι 4. Άρα ο συνολικός αριθμός των αγώνων είναι:

$$\frac{364}{4} = 91. \quad (2)$$

Από τις σχέσεις (1) και (2) έχουμε:

$$\frac{(n-1)n}{2} = 91 \Leftrightarrow \frac{(n-1)n}{2} = 7 \cdot 13 \Leftrightarrow \frac{(n-1)n}{2} = \frac{13 \cdot 14}{2} \Leftrightarrow n = 14.$$

Άρα συμμετείχαν 14 ομάδες.

Πρόβλημα 3.

Αν για τους πραγματικούς αριθμούς x, y, z ισχύει

$$x^2 + y^2 + z^2 + 2x + 4y + 6z + 13 = 0,$$

να προσδιορίσετε το μέγιστο θετικό αριθμό m που είναι τέτοιος ώστε:

$$x + y + z + m \leq 0.$$

Λύση

Έχουμε

$$x^2 + y^2 + z^2 + 2x + 4y + 6z + 13 = 0 \Leftrightarrow x^2 + 2x + 1 + y^2 + 4y + 4 + z^2 + 6z + 9 = 1$$

$$\Leftrightarrow (x+1)^2 + (y+2)^2 + (z+3)^2 = 1$$

και θέτοντας $a = x+1$, $\beta = y+2$ και $\gamma = z+3$, έχουμε τελικά

$$a^2 + \beta^2 + \gamma^2 = 1.$$

Ισχύει όμως η ανισότητα

$$3(a^2 + \beta^2 + \gamma^2) \geq (a + \beta + \gamma)^2,$$

που είναι ισοδύναμη με τη γνωστή ανισότητα $a^2 + \beta^2 + \gamma^2 \geq \alpha\beta + \alpha\gamma + \beta\gamma$.Η ισότητα ισχύει όταν $a = \beta = \gamma$.

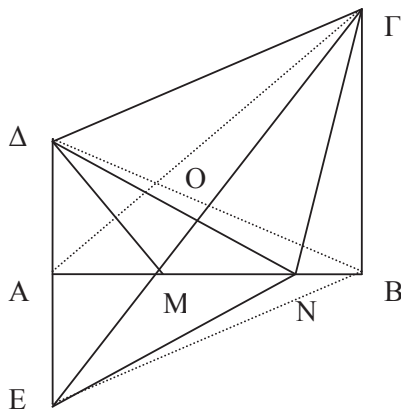
Επομένως έχουμε

$$(a + \beta + \gamma)^2 \leq 3 \cdot 1 \Leftrightarrow |a + \beta + \gamma| \leq \sqrt{3} \Leftrightarrow |x + y + z + 6| \leq \sqrt{3}$$

$$\Leftrightarrow -\sqrt{3} \leq x + y + z + 6 \leq \sqrt{3} \Leftrightarrow -\sqrt{3} - \sqrt{3} \leq x + y + z + 6 - \sqrt{3} \leq 0.$$

Επειδή η ισότητα ισχύει για $x+1 = y+2 = z+3 = \frac{\sqrt{3}}{3}$, έπεται ότι ο ζητούμενοςμέγιστος θετικός αριθμός είναι ο $m = 6 - \sqrt{3}$.**Πρόβλημα 4**Δίνεται τραπέζιο ΑΒΓΔ με $\hat{A} = \hat{B} = 90^\circ$, $AD = \alpha$ και $AB = BG = 2\alpha$.

- (i) Να αποδείξετε ότι: $\Delta A + \Delta \Gamma < \Delta B + \Delta \Gamma$.
- (ii) Να βρείτε σημείο Μ πάνω στην ευθεία ΑΒ για το οποίο το άθροισμα $\Delta M + M\Gamma$ είναι το ελάχιστο δυνατό.
- (iii) Για το σημείο Μ που θα βρείτε, να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου $\Delta M\Gamma$.

Λύση

(i) Σύμφωνα με τις υποθέσεις του προβλήματος και το Πυθαγόρειο θεώρημα έχουμε $\Delta A + \Delta \Gamma = \alpha + 2\alpha\sqrt{2} = \alpha(1 + 2\sqrt{2})$, $\Delta B + \Delta \Gamma = \alpha\sqrt{5} + 2\alpha = \alpha(2 + \sqrt{5})$, οπότε

$$\Delta A + \Delta \Gamma < \Delta B + \Delta \Gamma \Leftrightarrow \alpha(1 + 2\sqrt{2}) < \alpha(2 + \sqrt{5}) \Leftrightarrow 2\sqrt{2} < 1 + \sqrt{5}$$

$$\Leftrightarrow 8 < 6 + 2\sqrt{5} \Leftrightarrow 1 < \sqrt{5}, \text{ που ισχύει.}$$

(ii) Αν Ε είναι το συμμετρικό του Δ ως προς την ευθεία ΑΒ και το ευθύγραμμο τμήμα ΕΓ τέμνει την ευθεία ΑΒ στο σημείο Μ, τότε $\Delta M = ME$ και

$$\Delta M + M\Gamma = EM + M\Gamma = E\Gamma. \quad (1)$$

Στη συνέχεια θεωρούμε τυχόν σημείο Ν πάνω στην ευθεία ΑΒ, διαφορετικό από το Μ, οπότε θα ισχύει $\Delta N = NE$ και

$$\Delta N + N\Gamma = EN + N\Gamma. \quad (2)$$

Επειδή η γραμμή ΕΜΓ είναι ευθεία, ενώ η γραμμή ΕΝΓ έχει τα ίδια άκρα με την ΕΜΓ και είναι τεθλασμένη, έπεται ότι

$$\Delta M + M\Gamma = E\Gamma < EN + N\Gamma = \Delta N + N\Gamma.$$

Άρα το σημείο Μ είναι τέτοιο ώστε το άθροισμα $\Delta M + M\Gamma$ να είναι το ελάχιστο δυνατό.

(iii) Επειδή είναι $\Delta E = 2\alpha = B\Gamma$ και $\Delta E \perp AB, B\Gamma \perp AB \Rightarrow \Delta E \parallel B\Gamma$, το τετράπλευρο ΔΕΒΓ είναι παραλληλόγραμμο. Αν οι διαγώνιοι του ΔΕΒΓ τέμνονται στο Ο, τότε το Ο είναι το μέσον της ΔΒ και η ΕΟ είναι διάμεσος του τριγώνου ΔΕΒ. Επίσης η ΑΒ είναι διάμεσος του τριγώνου ΔΕΒ, αφού ισχύει $\Delta D = AE = \alpha$. Άρα το σημείο τομής Μ των δύο διαμέσων του τριγώνου ΔΕΒ είναι το βαρύκεντρο του τριγώνου ΔΕΒ, οπότε θα ισχύει:

$$AM = \frac{AB}{3} = \frac{2\alpha}{3}.$$

Άρα έχουμε:

$$(\Delta M\Gamma) = (\Delta E\Gamma) - (\Delta EM) = \frac{1}{2} \cdot 2\alpha \cdot 2\alpha - \frac{1}{2} \cdot 2\alpha \cdot \frac{2\alpha}{3} = \frac{4\alpha^2}{3}.$$

Διαφορετικά έχουμε

$$\begin{aligned} MB &= 2\alpha - \frac{2\alpha}{3} = \frac{4\alpha}{3} \text{ και} \\ (\Delta M\Gamma) &= (\Delta B\Gamma\Delta) - (\Delta AM) - (\Delta MB\Gamma) \\ &= \frac{(\alpha + 2\alpha) \cdot 2\alpha}{2} - \frac{1}{2} \cdot \alpha \cdot \frac{2\alpha}{3} - \frac{1}{2} \cdot 2\alpha \cdot \frac{4\alpha}{3} \\ &= 3\alpha^2 - \frac{\alpha^2}{3} - \frac{4\alpha^2}{3} = \frac{4\alpha^2}{3}. \end{aligned}$$

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Πρόβλημα 1 Εάν ο z είναι μιγαδικός με $\operatorname{Re}(z), \operatorname{Im}(z) \neq 0$ και

$$\frac{6z^4 + 5z^2 + 6}{3z^4 + z^2 + 3} \in \mathbb{R},$$

να αποδείξετε ότι $|z| = 1$.

Λύση (1^{ος} τρόπος)

Αν θέσουμε

$$w = \frac{6z^4 + 5z^2 + 6}{3z^4 + z^2 + 3},$$

τότε έχουμε

$$w = \bar{w} \Leftrightarrow \frac{6z^4 + 5z^2 + 6}{3z^4 + z^2 + 3} = \frac{6\bar{z}^4 + 5\bar{z}^2 + 6}{3\bar{z}^4 + \bar{z}^2 + 3},$$